

คู่มือการสมัครเข้ารับการศึกษ

หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง

การเสริมสร้างสังคมสันติสุข รุ่นที่ 15

ปีการศึกษา 2567 - 2568

สำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล
สถาบันพระปกเกล้า

คำชี้แจง

เอกสารการรับสมัครเข้ารับการศึกษหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข รุ่นที่ 15 เป็นเอกสารที่สำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า จัดทำขึ้นเพื่อประชาสัมพันธ์ แก่หน่วยงานต่าง ๆ และผู้สนใจเข้าศึกษาหลักสูตรดังกล่าว

คู่มือการสมัครเข้ารับการศึกษ ประกอบด้วยเอกสารดังนี้

- แผนการดำเนินงานหลักสูตร
- รายละเอียดการสมัครเข้ารับการศึกษ
- คุณสมบัติผู้เข้ารับการศึกษ
- รายละเอียดหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข รุ่นที่ 15

สแกนเพื่อดูรายละเอียด
และสมัครเข้าศึกษาหลักสูตร สสส.15 ผ่านระบบออนไลน์

แผนการดำเนินงาน
หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข รุ่นที่ 15

.....

สำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า ได้กำหนดแผนการดำเนินงานหลักสูตรฯ ดังนี้

	กิจกรรม	กำหนดการ
1	ประชาสัมพันธ์และรับสมัครผ่านระบบออนไลน์ ทางเว็บไซต์ www.kpi.ac.th เท่านั้น	วันพุธที่ 21 สิงหาคม – วันศุกร์ที่ 20 กันยายน 2567 (วันสุดท้ายปิดรับสมัครเวลา 16.30 น.)
2	ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิ์เข้ารับการสัมภาษณ์ ทางเว็บไซต์ www.kpi.ac.th	วันศุกร์ที่ 27 กันยายน 2567
3	ผู้มีสิทธิ์เข้ารับการสัมภาษณ์ ณ สถาบันพระปกเกล้า (ฝั่งห้องอบรม)	วันจันทร์ที่ 21 – วันอังคารที่ 22 ตุลาคม 2567
4	ประกาศผลการคัดเลือก ทางเว็บไซต์ www.kpi.ac.th	วันอังคารที่ 5 พฤศจิกายน 2567
5	ผู้ได้รับการคัดเลือกรายงานตัว ณ สถาบันพระปกเกล้า (ฝั่งห้องอบรม)	วันพฤหัสบดีที่ 21 – วันศุกร์ที่ 22 พฤศจิกายน 2567
6	พิธีเปิดการศึกษาอบรม ณ สถาบันพระปกเกล้า (นักศึกษาทุกท่านต้องเข้าร่วมกิจกรรม)	วันจันทร์ที่ 2 ธันวาคม 2567
7	กิจกรรมปฐมนิเทศ (ต่างจังหวัด)	วันอังคารที่ 3 – วันพุธที่ 4 ธันวาคม 2567
8	เริ่มการศึกษาอบรมตามตารางการบรรยาย (เรียนทุกวันศุกร์ เวลา 09.00 - 16.00 น. ระหว่างเดือนธันวาคม 2567 – เดือนธันวาคม 2568)	วันศุกร์ที่ 13 ธันวาคม 2567
9	นำเสนอโครงการกลุ่ม	พฤศจิกายน 2568
10	นำเสนอโครงการรุ่น และกิจกรรมปัจฉิมนิเทศ	ธันวาคม 2568

หมายเหตุ - กรณีผู้ได้รับการคัดเลือกไม่สามารถเข้าร่วมพิธีเปิดการศึกษาอบรม/กิจกรรมปฐมนิเทศได้
ทางสถาบันพระปกเกล้าถือว่าสละสิทธิ์เข้ารับการศึกษหลักสูตรฯ รุ่นที่ 15
- กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

รายละเอียดการสมัครเข้ารับการศึกษ

➤ การรับสมัคร

- เปิดรับสมัครระหว่างวันพุธที่ 21 สิงหาคม – วันศุกร์ที่ 20 กันยายน 2567
(วันสุดท้ายปิดรับสมัครเวลา 16.30 น.) ผ่านระบบออนไลน์ที่ www.kpi.ac.th เท่านั้น
- ผู้สมัครต้องกรอกข้อมูลใบสมัครให้ครบถ้วนและถูกต้อง พร้อมแนบหลักฐานการสมัครให้ครบ
การสมัครจะเสร็จสิ้นสมบูรณ์เมื่อท่านได้รับเลขที่สมัคร

➤ ใบสมัครออนไลน์ประกอบด้วยเอกสาร 4 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ใบสมัครเข้ารับการศึกษที่กรอกข้อมูลผ่านระบบออนไลน์
- ส่วนที่ 2 ใบรับรองผู้สมัคร 2 ฉบับ (แนบไฟล์)
- ส่วนที่ 3 หนังสือยินยอมของหัวหน้าหน่วยงาน (กรณีผู้สมัครมิได้ดำรงตำแหน่งสูงสุดขององค์กร) (แนบไฟล์)
- ส่วนที่ 4 หนังสือให้ความยินยอมในการเปิดเผยข้อมูล กยศ. (แนบไฟล์)

**ส่วนที่ 2 – 4 คำนวณโหลดเพื่อกรอกรายละเอียดและลงนาม จากนั้นอัปโหลดแนบในระบบรับสมัคร

➤ ขั้นตอนการกรอกข้อมูล

1. Log in สมัครเป็นสมาชิกด้วยเลขบัตรประชาชน 13 หลัก
2. ผู้สมัครกรอกข้อมูลส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 ให้ครบถ้วน
3. ผู้สมัครต้องแนบหลักฐานการสมัครให้ครบถ้วน ดังนี้
 - 3.1 รูปถ่ายขนาด 2 นิ้ว หน้าตรงและชัดเจน ถ่ายไว้ไม่เกิน 3 เดือน (ไฟล์.jpg)
 - 3.2 สำเนาทะเบียนบ้าน พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง
 - 3.3 สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาบัตรข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ/ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง
 - 3.4 สำเนาปริญญาบัตร หรือสำเนาเอกสารที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ทบวง มหาวิทยาลัย) หรือ ก.พ. รับรองว่าสำเร็จการศึกษไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่า พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง
 - 3.5 ใบรับรองผู้สมัคร จำนวน 2 ฉบับ (ผู้รับรอง 2 คน) ที่กรอกข้อมูลครบถ้วนแล้ว
 - 3.6 ผู้สมัครที่มีได้ดำรงตำแหน่งสูงสุดขององค์กร กรุณาแนบหนังสือยินยอมของหัวหน้าหน่วยงาน
 - 3.7 หนังสือให้ความยินยอมในการเปิดเผยข้อมูล กยศ

เอกสารเพิ่มเติมเฉพาะคุณสมบัติ

คุณสมบัติ ก.(5) “ข้าราชการการเมือง” โปรดแนบคำสั่ง หรือหลักฐานการแต่งตั้งดำรงตำแหน่ง

คุณสมบัติ ก.(11) “นายทหาร – นายตำรวจ” เฉพาะที่มีชั้นยศพันเอก (พิเศษ) นาวาเอก (พิเศษ) นาวาอากาศเอก (พิเศษ) หรือพันตำรวจเอก (พิเศษ) โปรดแนบหนังสือรับรองเงินเดือน หรือใบรับเงินเดือน

คุณสมบัติ ข.(1) “ผู้ประกอบการ หรือผู้บริหารระดับสูงของกิจการภาคเอกชน”

- โปรดแนบหนังสือรับรองบริษัทหรือหนังสือจดทะเบียนบริษัท

- โปรดแนบโครงสร้างหน่วยงาน และโครงสร้างการบริหาร พร้อมโปรไฟล์บริษัท

คุณสมบัติ ข.(2) “ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรพัฒนาเอกชน สมาคม มูลนิธิ”

โปรดแนบหนังสือจดทะเบียนจัดตั้ง

4. หากหน่วยงานผู้สมัครมีหนังสือส่งตัวผู้สมัครแจ้งมาถึงสถาบัน สามารถอัปโหลดเพิ่มเติมได้
5. เอกสารแนบควรเป็นไฟล์สกุล pdf ไม่ควรเป็นภาพถ่ายรูปจากกล้อง
6. ผู้สมัครสามารถเข้ามาแก้ไขข้อมูลและเอกสารได้ จนถึงวันปิดรับสมัคร

7. การรับสมัครผ่านระบบออนไลน์ของสถาบันพระปกเกล้า ควรใช้เบราว์เซอร์

หรือ

➤ **สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมที่**

สำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข รุ่นที่ 15

นางสาวศุภมาส วิริยะสกุลพันธ์ุ หมายเลขโทรศัพท์ 0-2141-9538

นางสาวนันทวรรณ นาคนาวา หมายเลขโทรศัพท์ 0-2141-9544

หมายเลขโทรสาร 0-2143-8173

คุณสมบัติผู้สมัครเข้ารับการศึกษ หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข รุ่นที่ 15

การสมัครเข้ารับการคัดเลือก ในหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข รุ่นที่ 15 ผู้สมัครต้องศึกษารายละเอียดคุณสมบัติประเภทต่าง ๆ ซึ่งกำหนดไว้ว่า บุคคลที่สามารถสมัครเข้ารับการศึกษ อบรมในหลักสูตรได้ จะต้องมีความสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

ก. ภาครัฐ

- (1) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (2) สมาชิกวุฒิสภา
- (3) เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ต้องมีอายุไม่เกิน 60 ปี ในวันปิดรับสมัคร)
- (4) เป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือผู้บริหารพรรคการเมืองที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (5) ข้าราชการการเมือง ตำแหน่งที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี ที่ปรึกษารัฐมนตรี เลขาธิการนายกรัฐมนตรี รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เลขานุการรัฐมนตรี ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรี (ซึ่งได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง) และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง (ซึ่งได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา) ที่ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า
- (6) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเมืองพัทยา นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรีเทศบาลนครหรือเทศบาลเมือง ประธานสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว
- (7) ข้าราชการศาลยุติธรรม ตั้งแต่ตำแหน่งรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น (ชั้น 3) ขึ้นไป หรือเทียบเท่า ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตั้งแต่ ตำแหน่งรองอธิบดีศาลปกครองกลาง หรือภูมิภาคขึ้นไปหรือเทียบเท่า ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับรองอธิบดีอัยการฝ่าย (ชั้น 6) ขึ้นไป (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี และไม่เกิน 65 ปี ในวันปิดรับสมัคร)
- (8) ข้าราชการ ได้แก่ ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้น ประเภทอำนวยการระดับสูงหรือประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป ข้าราชการรัฐสภาสามัญ หรือข้าราชการประเภทอื่น ๆ ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่าข้าราชการพลเรือนดังกล่าวข้างต้น ข้าราชการพลเรือนหรือพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี หรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี และไม่เกิน 60 ปี ในวันปิดรับสมัคร เว้นแต่ตำแหน่งอธิการบดี อายุไม่เกิน 65 ปี ในวันปิดรับสมัคร)
- (9) กรรมการของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือองค์กรกำกับดูแล (regulator) (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี และไม่เกิน 70 ปี ในวันปิดรับสมัคร) เจ้าหน้าที่ หรือพนักงานของหน่วยงานดังกล่าวซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุด รองผู้บริหารสูงสุด หรือผู้ช่วยผู้บริหารสูงสุดหรือเทียบเท่า (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี และไม่เกิน 60 ปี ในวันปิดรับสมัคร)

- (10) เจ้าหน้าที่ หรือพนักงานขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่เป็นข้าราชการต้องดำรงตำแหน่งระดับเดียวกับข้าราชการพลเรือนตามข้อ (8) ในกรณีที่มีไขข้าราชการต้องดำรงตำแหน่งระดับเดียวกับข้อ (9) (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี และไม่เกิน 60 ปี ในวันปีตรีบสมัคร)
- (11) นายทหาร หรือนายตำรวจที่มีชั้นยศอัตราเงินเดือนพันเอก (พิเศษ) นาวาเอก (พิเศษ) นาวาอากาศเอก (พิเศษ) หรือพันตำรวจเอก (พิเศษ) ขึ้นไป (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี และไม่เกิน 60 ปี ในวันปีตรีบสมัคร)

ข. ภาคประชาชน

- (1) ผู้ประกอบกิจการหรือผู้บริหารระดับสูงของกิจการภาคเอกชน (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี และไม่เกิน 65 ปี ในวันปีตรีบสมัคร)
- (2) ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรพัฒนาเอกชน สมาคม มูลนิธิ หรือหน่วยงานอื่นซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่แสวงหาผลกำไร (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี และไม่เกิน 65 ปี ในวันปีตรีบสมัคร)
- (3) ประชาชนชาวบ้าน ผู้นำศาสนา หรือผู้นำชุมชน (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี ในวันปีตรีบสมัคร)
- (4) ศิลปิน (นักร้อง นักแสดง ฯลฯ) ซึ่งมีประสบการณ์สูง และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี และไม่เกิน 65 ปี ในวันปีตรีบสมัคร)
- (5) สื่อมวลชน ซึ่งมีประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพไม่น้อยกว่า 10 ปี (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี และไม่เกิน 60 ปี ในวันปีตรีบสมัคร)

ค. บุคคลซึ่งคณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรฯ เชิญให้เข้ามาศึกษา เพราะมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ หรือเป็นผู้ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในการเสริมสร้างสังคมสันติสุขหรือสนับสนุนงานของสถาบันต่อไป (บุคคลในข้อนี้อาจได้รับยกเว้นคุณสมบัติเรื่องอายุและการศึกษา)

หมายเหตุ

1. ผู้สมัครต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่าตามที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือ ก.พ. รับรอง
2. ผู้สมัครต้องเป็นผู้มีสุขภาพสมบูรณ์ สามารถศึกษาและเดินทางไปศึกษาดูงานได้ตามที่หลักสูตรกำหนด
3. ผู้สมัครต้องสามารถเข้ารับการปฐมนิเทศหลักสูตร และรับการศึกษาอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องได้ตลอดหลักสูตร ในกรณีที่ไม่สามารถเข้ารับการปฐมนิเทศหลักสูตรให้ถือว่าละสิทธิ์การเข้ารับการศึกษอบรม
4. ผู้สมัครจะต้องไม่เป็นนักศึกษาหลักสูตรฝึกอบรมอื่นในขณะเดียวกันกับการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข (สสส.) ซึ่งคณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรฯ เห็นว่าจะเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาในสถาบัน หรือหากเคยรับการศึกษาแล้ว จะต้องสำเร็จการศึกษาไม่น้อยกว่า 1 ปี นับถึงวันปีตรีบสมัคร ดังนี้
 - 4.1 หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) โดยวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ได้แก่ วปอ.67 และ วปอ.68
 - 4.2 หลักสูตรผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง (บ.ย.ส.) โดยวิทยาลัยการยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม ได้แก่ บ.ย.ส.27 และ บ.ย.ส.28

- 4.3 หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงสถาบันวิทยาการตลาดทุน (วตท.) โดยสถาบันวิทยาการตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้แก่ วตท.33 และ วตท.34
 - 4.4 หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านการค้าและการพาณิชย์ (TEPCoT) โดยสถาบันวิทยาการการค้า มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ได้แก่ TEPCoT.15 และ TEPCoT.16
 - 4.5 หลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง (พตส.) โดยสถาบันพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้แก่ พตส.13 และ พตส.14
 - 4.6 หลักสูตรหลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย (นธป.) โดยสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ได้แก่ นธป.11 และ นธป.12
 - 4.7 หลักสูตรนักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง (นยปส.) โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้แก่ นยปส.14 และ นยปส.15
5. ผู้สมัครต้องไม่เป็นบุคคลในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งได้รับการคัดเลือกในรอบที่ 14 หรือสมัครเข้ารับการคัดเลือกในรอบที่ 15 ได้แก่ พี่-น้องร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน และสามี-ภรรยา ที่จดทะเบียนสมรส หรือมิได้จดทะเบียนสมรสตามกฎหมาย ทั้งนี้ หากปรากฏทราบในภายหลัง คณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรฯ ขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาให้ออกจากการเป็นนักศึกษาในหลักสูตร
 6. ผู้สมัครเข้าศึกษาอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ ของสถาบัน ต้องไม่ผิदनัดชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)
 7. ในกรณีที่ผู้สมัครมิได้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งสูงสุดขององค์กรหน่วยงาน ผู้สมัครต้องเป็นผู้ได้รับการอนุมัติให้สมัครเข้ารับการศึกษอบรมจากผู้บังคับบัญชา หัวหน้า หรือผู้บริหารองค์กรหน่วยงานที่มีอำนาจในการอนุมัติบุคคลเข้าศึกษาอบรม
 8. ผู้สมัครต้องไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกจำกัดสิทธิจากเหตุไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

รายละเอียดหลักสูตร
หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข
Advanced Certificate Course in Promotion of Peaceful Society

1. หลักการและเหตุผล

จากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ปรากฏขึ้นในสังคมไทย อาจจะได้ว่าเป็นสังคมแห่งสันติเมื่อเปรียบเทียบกับอีกหลากหลายประเทศทั่วโลก แต่ก็อาจมีบางช่วงเวลาที่ความขัดแย้งได้ปรากฏตัวขึ้นและมีแนวโน้มว่าจะกลับกลายเป็นความรุนแรง เริ่มจากระดับปัจเจกบุคคล ชุมชน องค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ จนถึงระดับประเทศและระหว่างประเทศ ซึ่งอาจจะมีสาเหตุพื้นฐานมาจากความขัดแย้งในมิติเชิงโครงสร้าง ซึ่งหมายถึงการกระจายทรัพยากรที่ไม่ทั่วถึง ความไม่เป็นธรรมในสังคม การจัดสรรผลประโยชน์ที่ไม่เท่าเทียม ตลอดจนสาเหตุความรุนแรงอันเนื่องมาจาก ความแตกต่างทางด้านความคิด ทักษะคิด ความเชื่อ วิถีชีวิต และวัฒนธรรม แม้ทุกฝ่ายจะพยายามแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งและความรุนแรงในอดีตที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม หลายครั้งก็พบว่าปัญหายังคงดำรงอยู่อย่างต่อเนื่องกลายเป็นความขัดแย้งที่ยืดเยื้อเรื้อรัง (Protracted Conflict) อันเนื่องมาจากการไม่ได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งการไม่ได้คำนึงถึงความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง การละเลยอัตลักษณ์และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนและชุมชนในพื้นที่ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทยยังขาดกระบวนการเรียนรู้เชิงการป้องกัน แก้ไข และแปรเปลี่ยนความขัดแย้ง ตลอดจนการเยียวยาและสร้างความสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม

แนวทางหนึ่งที่จะทำให้สังคมเกิดความสันติสุขได้คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งถือเป็นกระบวนการที่สำคัญ เพราะแม้คนในสังคมจะมีความแตกต่างหลากหลาย แต่หากได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทักษะคิด และประสบการณ์ร่วมกัน ก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เกิดความเข้าใจร่วมกัน ในประเด็นปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของความขัดแย้งและความรุนแรงที่เกิดขึ้น โดยทำที่สุดแนวทางดังกล่าวจะก่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายเกิดเป็นความสัมพันธ์ในแนวราบ มีความเท่าเทียมและความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความแตกต่างของกันและกัน

ในปัจจุบัน ประเทศต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์ทางสังคมในมิติต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น วิกฤตความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม วิกฤตศรัทธาทางการเมือง วิกฤตโรคระบาดใหม่ วิกฤตความรุนแรงทางสังคม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งบรรยากาศของความสมานฉันท์เริ่มถดถอย การที่จะป้องกันและเปลี่ยนแปลงวิกฤตการณ์ความรุนแรงต่าง ๆ ในสังคม ต้องอาศัยบุคลากรทางสันติวิธีที่สามารถแปรเปลี่ยนความขัดแย้งไปสู่ทางเลือกที่สร้างสรรค์ เปรียบเสมือน Agent of Change ที่ขับเคลื่อนวัฒนธรรมสันติวิธีโดยเข้าใจถึงคุณค่าของสันติวิธีอย่างแท้จริงและสามารถนำสันติวิธีประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง

สถาบันพระปกเกล้า โดยสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล ซึ่งมีพันธกิจในการจัดอบรม ศึกษาวิจัย การขับเคลื่อนสังคม และให้บริการวิชาการแก่สังคมในด้านการป้องกันและแก้ไขความขัดแย้งและความรุนแรง จึงได้พัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข (4ส) ขึ้น โดยมีแนวคิดที่ว่า

หลักสูตรนี้จะเป็นเวทีแห่งการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เข้ารับการอบรมซึ่งมาจากทุกภาคส่วนของสังคมได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันอย่างอิสระ บนหลักการพื้นฐานของการเปลี่ยนแปลงความขัดแย้งไปสู่สังคมที่สร้างสรรค์ (Conflict Transformation) โดยใช้กรณีศึกษาที่เกิดขึ้นจริงในวิถีชีวิตความเป็นอยู่ระหว่างผู้คนที่แตกต่างกันในหลากหลายมิติ เพื่อเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้และการศึกษาอบรม เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกันในสังคม

2. วัตถุประสงค์

ผู้เข้ารับการศึกษอบรม จะต้องบรรลุวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

2.1 **มีความรู้ความเข้าใจ**เกี่ยวกับสภาพความขัดแย้ง สาเหตุ และวิธีแก้ไขปัญหาในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ความขัดแย้งทางการเมือง ความขัดแย้งจากการจัดการฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และความขัดแย้งในสังคมพลุกุศล

2.2 **มีทักษะเบื้องต้น**ในการสร้างสันติสุขในสังคม (Peacebuilding) ในมิติของการป้องกัน การจัดการ และแก้ไขความขัดแย้ง (Conflict Resolution) การแปรเปลี่ยนความขัดแย้งที่เกิดขึ้นแล้วไม่ให้เกิดเป็นความรุนแรง (Conflict Transformation) ซึ่งประเด็นนี้สำคัญมากเพราะเป็นการแก้ไขปัญหาที่รากเหง้าแทนแก้ที่ปัญหา โดยเน้นแบบยั่งยืน และการเยียวยาสร้างความสมานฉันท์ให้กลับคืนสู่สังคมภายหลังความขัดแย้งสิ้นสุดลง (Reconciliation)

2.3 **มีเจตคติ**ที่ยอมรับและเห็นคุณค่าของความแตกต่างหลากหลายในสังคม รวมทั้งยึดมั่นสันติวิธีทั้งในสำนักและพฤติกรรม โดยเน้นการสร้างสันติวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดการแปรเปลี่ยนความขัดแย้ง (Conflict Transformation) ลึกถึงคุณค่า ดังนั้น สันติวัฒนธรรมจึงสำคัญ เพื่อทำให้สังคมไทยพัฒนาเปลี่ยนแปลงได้ก้าวหน้าสู่สันติวิธี (มิติเชิงคุณค่า) ได้ดียิ่งขึ้น

2.4 **นำความรู้และประสบการณ์**ที่เกิดขึ้นจากการแลกเปลี่ยนกับบุคคลจากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งในชั้นเรียนและในพื้นที่มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางแก้ไขความขัดแย้งและสร้างสันติสุขในสังคมอย่างเป็นระบบพร้อมนำเสนอต่อสังคมและผู้เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหาต่อไป

2.5 **เกิดความเข้าใจอันดี**ระหว่างผู้เข้ารับการศึกษอบรมที่มีภูมิหลังที่แตกต่างกัน ซึ่งสะท้อนถึงความหลากหลายในสังคม อันจะนำไปสู่การเกิดเจตนาธรรมร่วมที่จะสานต่อพลังในการเสริมสร้างสังคมสันติสุขในรูปของเครือข่ายผู้เข้ารับการศึกษอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การคัดเลือก

การเข้ารับการคัดเลือกมีวิธีการดังต่อไปนี้

(1) การเสนอชื่อโดยหน่วยงานซึ่งคณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรฯ กำหนด

ให้หน่วยงานที่กำหนดโดยคณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรฯ เสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ข้างต้น เพื่อเข้ารับการพิจารณาคัดเลือกต่อไป

(2) การสมัครโดยผู้สมัครเอง

ให้บุคคลในข้อ (ก) ภาครัฐ และ (ข) ภาคประชาชน ที่ประสงค์จะเข้าศึกษาในหลักสูตร ยื่นใบสมัครพร้อมหนังสือยินยอมจากหัวหน้าหน่วยงาน (หากมี) และหนังสือรับรอง 2 ฉบับต่อคณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรฯ ตามวัน เวลา และวิธีการที่สถาบันพระปกเกล้ากำหนด

การพิจารณาคัดเลือก

ให้คณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรฯ เป็นผู้พิจารณารายชื่อบุคคล ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรฯ กำหนดและเสนอรายชื่อให้สภาสถาบันพระปกเกล้าเพื่ออนุมัติให้เข้ารับการศึกษาดังต่อไปนี้

คณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรฯ และสภาสถาบันพระปกเกล้าทรงไว้ซึ่งสิทธิ์เด็ดขาดในการใช้ดุลยพินิจคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในหลักสูตรดังกล่าว โดยมีหลักเกณฑ์เบื้องต้นดังต่อไปนี้

- 1) ผู้สมัครมีความสนใจหรือมีฐานความรู้ในประเด็นหลักตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
- 2) ผู้สมัครมีความตั้งใจจริงที่จะเสริมสร้างสันติสุขให้แก่สังคม สามารถเป็นตัวคูณในการขยายผลการเรียนรู้และขับเคลื่อนงานเสริมสร้างสังคมสันติสุขของสังคมอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลังจากการสำเร็จการศึกษาไปแล้ว
- 3) องค์ประกอบของผู้เข้ารับการศึกษาดังกล่าวมีความหลากหลายและครอบคลุมหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นศึกษาหลักตามที่หลักสูตรกำหนดในแต่ละรุ่น รวมทั้งมีสัดส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนที่ใกล้เคียงกัน

4. จำนวนผู้เข้ารับการศึกษาดังกล่าว

สถาบันพระปกเกล้าจะพิจารณารับผู้เข้ารับการศึกษาดังกล่าวประมาณรุ่นละไม่เกิน 100 คน โดยพิจารณาตามระเบียบและเกณฑ์การคัดเลือกของสถาบันพระปกเกล้าที่จะกำหนดขึ้นเป็นการเฉพาะสำหรับหลักสูตร

5. รูปแบบการจัดการศึกษาดังกล่าว

หลักสูตรมีความมุ่งหมายที่จะให้ผู้เข้ารับการศึกษาดังกล่าวมีความรอบรู้ ความเข้าใจ มีความร่วมมือ มีการประสานงาน และมีประสบการณ์ในการจัดการความขัดแย้ง ดังนั้น การวัดและประเมินผลของการศึกษาที่กำหนดไว้จึงมิได้มุ่งเน้นไปที่ส่วนบุคคลเท่านั้น หากแต่ต้องการประเมินผลสำเร็จที่ได้จากการทำงานร่วมกันของผู้เข้ารับการศึกษาดังกล่าวเป็นส่วนรวมด้วย ดังนั้น วิธีดำเนินการจัดการเรียนรู้ ที่นำมาใช้จึงมีลักษณะที่จะช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการศึกษาดังกล่าวแต่ละคนพัฒนาแนวความคิดของตนและมาแลกเปลี่ยนกับผู้เข้ารับการศึกษาดังกล่าวอื่น ๆ เนื่องจากผู้เข้ารับการศึกษาดังกล่าวที่ได้รับการคัดเลือกส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ จึงน่าจะเป็นประโยชน์ยิ่งขึ้นในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

สำหรับขอบเขตและกรอบการศึกษาดังกล่าว จะเน้นให้ครอบคลุมการสร้างสันติสุขในสังคม (Peacebuilding) ในมิติของการป้องกันความขัดแย้งรุนแรงที่จะเกิดขึ้นขยายเป็นวิกฤตสังคมในอนาคต การจัดการและแก้ไขความขัดแย้ง (Conflict Management/ Resolution) การแปรเปลี่ยนความขัดแย้ง ที่เกิดขึ้นแล้วให้กลายเป็น

พลังสร้างสรรค์ (Conflict Transformation) และการเยียวยาสร้างความสัมพันธ์ที่ให้กลับคืนสู่สังคมภายหลังความขัดแย้งสิ้นสุดลง (Reconciliation) โดยรูปแบบวิธีการจัดการกระบวนการศึกษาและกระบวนการเรียนรู้จะประกอบด้วยการศึกษาเรียนรู้เชิงวิชาการจากกรณีศึกษาต่าง ๆ การเสริมสร้างประสบการณ์เชิงประจักษ์และการขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะเพื่อสร้างสังคมสันติสุข โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 การศึกษาเรียนรู้เชิงวิชาการ

การศึกษาเรียนรู้เชิงวิชาการนี้จะประกอบไปด้วยการบรรยายทั้งในและนอกห้องเรียนและการอ่านเอกสารประกอบ รวมทั้งกระบวนการถอดบทเรียนโดยนำความรู้ที่นักศึกษาที่มีอยู่ (Tacit Knowledge) นำออกมาแลกเปลี่ยนกัน ความรู้ที่แสดงออกอย่างประจักษ์ (Explicit Knowledge) มีรูปแบบกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม และตั้งอยู่บนยุทธศาสตร์ที่เป็นระบบ มิใช่เพียงยุทธวิธีหรือเครื่องมือทั่วไป จึงประกอบไปด้วยการศึกษาและการถอดบทเรียนเชิงลึก และเจาะลึกลงไปในเรื่องเฉพาะปัญหา

5.1.1 การบรรยาย/อภิปราย

การบรรยาย/อภิปรายในห้องเรียนจะมีสัดส่วนประมาณ 1 ใน 3 ของเวลาการศึกษาอบรมทั้งหมด โดยเป็นรูปแบบการศึกษาหลักที่ใช้กันทั่วไป เป็นวิธีการปฏิบัติขั้นมูลฐานในการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ตามหัวข้อวิชาที่กำหนดไว้ในแต่ละกลุ่มวิชา

5.1.2 การอ่านเอกสารประกอบ

การอ่านเอกสารประกอบ มีความมุ่งหมายที่จะให้ผู้เข้ารับการศึกษาระดับปริญญาตรี เกิดความรู้ ความเข้าใจในรายละเอียดมากขึ้น ซึ่งได้แก่ การศึกษาคำบรรยาย เอกสารประกอบการบรรยาย เอกสารแนะนำ รวมทั้งเอกสารสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของหลักสูตรด้วย

5.2 การเสริมสร้างประสบการณ์เชิงประจักษ์

การเสริมสร้างประสบการณ์เชิงประจักษ์นี้จะเป็นการศึกษาดูงานกรณีความขัดแย้งในพื้นที่ต่าง ๆ ในประเทศ โดยเน้นกรณีศึกษาเชิงประเด็นและเชิงพื้นที่ (cased based and area based) นับว่าเป็นวิธีการเรียนการสอนหลักของหลักสูตรนี้ เนื่องจากมีสัดส่วนประมาณ 2 ใน 3 ของเวลาการศึกษาอบรมทั้งหมด โดยมีความมุ่งหมายสำคัญที่จะสร้างโอกาสให้ผู้เข้ารับการศึกษาระดับปริญญาตรี ได้ลงพื้นที่จริง ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันไปตามบริบทของความขัดแย้งที่เกิดขึ้น

การศึกษาดูงานกรณีความขัดแย้งในพื้นที่ต่าง ๆ เป็นการศึกษาดูงานภายในประเทศ

5.2.1 การศึกษาดูงานภายในประเทศ

การศึกษาดูงานภายในประเทศจะเป็นการจัดให้ผู้เข้ารับการศึกษาระดับปริญญาตรีทุกคนได้เดินทางลงพื้นที่ 4 ครั้ง โดยพื้นที่ดูงานจะขึ้นอยู่กับประเด็นที่จะศึกษาเป็นหลัก (issue-oriented)

5.3 การขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะเพื่อสร้างสังคมสันติสุข

การขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะเพื่อสร้างสังคมสันติสุขนี้จะประกอบไปด้วยการจัดทำรายงานถอดบทเรียนกิจกรรมการเสริมสร้างสังคมสันติสุขและการนำเสนอผลงานของรุ่นต่อสาธารณะ

5.3.1 การจัดทำรายงานถอดบทเรียนกิจกรรมการเสริมสร้างสังคมสันติสุข

การจัดทำรายงานถอดบทเรียนกิจกรรมการเสริมสร้างสังคมสันติสุขจะเป็นงานกลุ่ม โดยในช่วงต้นของหลักสูตร ผู้เข้ารับการศึกษาระดับปริญญาตรีและคณาจารย์ที่ปรึกษาจะเป็นผู้ร่วมกันกำหนดประเด็น

ที่จะดำเนินการเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างสังคมสันติสุข และหลังจากดำเนินการแล้วให้ร่วมกันเขียนวิเคราะห์ ถอดบทเรียนถึงสิ่งที่ได้ดำเนินการมา

5.3.2 การนำเสนอผลงานของรุ่นต่อสาธารณะ

หลังจากที่นักศึกษาได้ศึกษาหรือดำเนินการผลักดันประเด็นสำคัญต่อการสร้างสันติสุขในสังคม ให้เกิดผลแล้ว ให้นำรายงานถอดบทเรียนกิจกรรมการเสริมสร้างสังคมสันติสุขของกลุ่มมาเสนอในกิจกรรม ปัจฉิมนิเทศ และนำเสนอผลงานของรุ่นต่อสังคมและผู้เกี่ยวข้องต่อไป

6. ระยะเวลาและสถานที่ศึกษาอบรม

การศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข จะใช้เวลาศึกษาอบรมประมาณ 9 เดือน โดยมีเวลาเรียนปกติทุกวันศุกร์ เวลา 09.00 – 16.00 น. ณ สถาบันพระปกเกล้า หรือวันและสถานที่อื่น ตามที่สถาบันฯ กำหนด

7. การสำเร็จการศึกษาอบรม

7.1 เกณฑ์การประเมินผล

ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมในหลักสูตรจะเป็นผู้ผ่านและสำเร็จการศึกษาอบรมเมื่อปฏิบัติตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

7.1.1 มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของเวลาในชั้นเรียนทั้งหมด และมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60 ของแต่ละกลุ่มวิชา (กลุ่มวิชาที่ 1 – 6)

7.1.2 เข้าร่วมศึกษาดูงานภายในประเทศไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของเวลาดูงานภายในประเทศ ทั้งหมด เว้นแต่กรณีมีเหตุสุดวิสัยหรือความจำเป็นเร่งด่วนอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้

7.1.3 เข้าร่วมกิจกรรมปฐมนิเทศและปัจฉิมนิเทศ

7.1.4 การจัดทำเอกสารงานส่วนบุคคลและงานกลุ่ม ดังต่อไปนี้

ก) งานส่วนบุคคล

- ส่ง “**บันทึกประเด็นเรียนรู้**” (*Reflection Memo*) ซึ่งเป็นงานเขียนที่สะท้อนความคิดเห็นที่ได้จากการเรียนรู้ จำนวน 3 – 5 หน้า 1 ชิ้นงาน โดยกำหนดส่งหลังจากเรียนจบทุกกลุ่มวิชา
- ส่ง “**บันทึกการศึกษาดูงาน**” ซึ่งเป็นงานเขียนที่สะท้อนความคิดเห็นที่ได้จากการลงพื้นที่ศึกษาดูงานในแต่ละครั้ง จำนวนไม่น้อยกว่า 2 หน้า รวมทั้งหมด 4 ชิ้นงาน โดยกำหนดส่งภายในหนึ่งสัปดาห์หลังจากการศึกษาดูงานแต่ละครั้ง
- ส่ง “**ประมวลบทเรียนการเสริมสร้างสังคมสันติสุข**” ซึ่งเป็นงานเขียนที่ประมวลความรู้ที่ตกผลึกมาจากกระบวนการเรียนรู้ทั้งหมดที่ได้ตลอดหลักสูตร พร้อมกับระบุว่าจะนำความรู้ที่ได้รับไปต่อยอดในการทำงานได้อย่างไร จำนวนไม่น้อยกว่า 5 หน้า ทั้งหมด 1 ชิ้นงาน โดยกำหนดส่งในวันปัจฉิมนิเทศ

ข) งานกลุ่ม

- โครงการงานกลุ่ม

7.1.5 ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล

7.1.6 ไม่มีความประพฤติเสียหาย และไม่ดำเนินการใด ๆ อันนำมาซึ่งความเสื่อมเสียชื่อเสียงของสถาบันพระปกเกล้า

ทั้งนี้ ผู้สำเร็จการศึกษาอบรมตามหลักสูตรนี้ จะได้รับ “ประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข” (หรือ “ประกาศนียบัตรชั้นสูงกิตติมศักดิ์การเสริมสร้างสังคมสันติสุข” ในกรณีของผู้เข้ารับการอบรมที่มีได้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี) โดยมีศักดิ์และสิทธิ์แห่งประกาศนียบัตรชั้นสูงทุกประการ

7.2 การขอเทียบหลักสูตร

สถาบันฯ ไม่มีนโยบายที่จะนำหลักสูตรนี้ไปขอเทียบจากส่วนราชการใดเพื่อใช้ในการให้มีคุณสมบัติเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในราชการ

8. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า

9. ค่าลงทะเบียน

หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข ได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณของแผ่นดิน สามารถจัดการศึกษาได้โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

ยกเว้น ค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง ดังต่อไปนี้
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ โดยมีค่าใช้จ่ายประมาณ 26,000 บาท

- ค่าอาหารว่างและค่าอาหารกลางวันตลอดระยะเวลาการศึกษาอบรม
- ค่าเสื้อแจ็กเกต
- เสื้อโปโล
- เนกไท/ผ้าพันคอ
- ค่าสมัครสมาชิกวารสารสถาบันพระปกเกล้า
- ค่าสมัครสมาชิกสมาคมแห่งสถาบันพระปกเกล้า (ชำระในวันรายงานตัว)
- ค่าเครื่องแบบสถาบันระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง (สูทสีเขียว) (ชำระในวันรายงานตัว)

10. โครงสร้างหลักสูตร

10.1 จำนวนชั่วโมง

หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข มีจำนวนชั่วโมงทั้งสิ้น 456 ชั่วโมง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

10.1.1 การเรียนการสอนในชั้นเรียน รวม 177 ชั่วโมง

กลุ่มวิชาที่ 1: ความเข้าใจพื้นฐานความขัดแย้งและสันติวิธี 7 วิชา (24 ชม.)

กลุ่มวิชาที่ 2: การอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานของความแตกต่าง 7 วิชา (21 ชม.)

กลุ่มวิชาที่ 3: เครื่องมือและทักษะในการจัดการความขัดแย้งและเสริมสร้างสังคมสันติสุข
9 วิชา (42 ชม.)

กลุ่มวิชาที่ 4: การศึกษาการสร้างสังคมสันติสุข : กรณีศึกษาในประเทศ 14 วิชา (42 ชม.)

กลุ่มวิชาที่ 5: การศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการสันติภาพในต่างประเทศ 8 วิชา (27 ชม.)

กลุ่มวิชาที่ 6: การคิดเชิงวิพากษ์เพื่อการเปลี่ยนแปลงสังคม (Critical issues) 7 วิชา (21 ชม.)

10.1.2 การปฐมนิเทศและการปัจฉิมนิเทศ รวม 36 ชั่วโมง

- การปฐมนิเทศ (18 ชม.)

- การปัจฉิมนิเทศ (18 ชม.)

10.1.3 การศึกษาดูงาน อภิปรายแลกเปลี่ยน และถอดบทเรียน รวม 112 ชั่วโมง

- อภิปรายแลกเปลี่ยน และสรุปบทเรียนกลุ่มวิชา 5 ครั้ง และถอดบทเรียนตลอดหลักสูตร 1 ครั้ง (18 ชม.)

- ถอดบทเรียนการศึกษาดูงานภายในประเทศ 4 ครั้ง ในชั้นเรียน (12 ชม.)

- การชี้แจงวัตถุประสงค์การศึกษาดูงานภายในประเทศ 4 ครั้ง (4 ชม.)

- การศึกษาดูงานภายในประเทศ (78 ชม.)

10.1.4 การทำโครงการงาน รวม 125 ชั่วโมง

- การปรึกษาหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์กำกับบทเรียน ในชั้นเรียน (15 ชม.)

- การวางแผน แบ่งงาน และดำเนินการจัดทำเอกสารวิชาการ (110 ชม.)

10.1.5 การนำเสนอผลงานของรุ่นต่อสาธารณะ รวม 6 ชั่วโมง

10.2 เนื้อหาวิชา

หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข ได้แบ่งออกเป็น 6 กลุ่มวิชา โดยแต่ละกลุ่มวิชา มีหัวข้อวิชาดังต่อไปนี้

กลุ่มวิชาที่ 1: ความเข้าใจพื้นฐานความขัดแย้งและสันติวิธี รวม 7 วิชา (24 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ให้นักศึกษาเข้าใจธรรมชาติของความขัดแย้ง และแนวทางในการใช้สันติวิธีในการป้องกันและแก้ไขความขัดแย้งไม่ให้แปรเปลี่ยนเป็นความรุนแรง
2. เพื่อให้ให้นักศึกษามีวิธีคิดและทักษะเบื้องต้นที่เหมาะสมในการจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธีตลอดจนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคมพหุวัฒนธรรม
3. เพื่อให้ นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดและทักษะที่ได้รับกับการดำเนินชีวิตประจำวันและการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หัวข้อวิชา

1. **ธรรมชาติความขัดแย้งและการสร้างสังคมสันติสุข (3 ชั่วโมง)**
ความขัดแย้งเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้นแล้ว การจัดการความขัดแย้งที่ดีและเป็นระบบจะส่งผลต่อสังคมสันติสุข สำหรับแนวทางในการสร้างสังคมสันติสุขทำได้หลายแนวทางและสัมพันธ์กับผู้เกี่ยวข้องจำนวนมาก และมีหลายปัจจัยที่จะทำให้เกิดสังคมสันติสุข
2. **แนวคิดพื้นฐานและองค์ความรู้ใหม่ (state of the art) ว่าด้วยความขัดแย้งและสันติภาพ (3 ชั่วโมง)**
แนวคิดพื้นฐานผ่านทฤษฎีหลักที่สำคัญต่อการทำความเข้าใจความหมายและคุณลักษณะของความขัดแย้งและสันติภาพ องค์ประกอบของสันติภาพ รวมถึงองค์ความรู้ใหม่ของวงวิชาการสันติศึกษาและของนักปฏิบัติซึ่งเป็นข้อถกเถียงล่าสุดที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสันติภาพจากพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วโลก
3. **สันติวิธีในสังคมไทย: คุณค่า การรับรู้และความเข้าใจ (6 ชั่วโมง)**
ความหมายและหลักการของสันติวิธี ที่มีต่อคุณค่าของสังคม ตลอดจนการรับรู้ (perception) และความเข้าใจของสังคมไทยที่มีต่อแนวคิดสันติวิธี ผ่านการศึกษาประสบการณ์ของไทยและต่างประเทศ
4. **การพลิกโฉมความขัดแย้งและการสร้างการเปลี่ยนแปลง (Conflict Transformation and Changemaking) (3 ชั่วโมง)**
ศึกษาประเภทความขัดแย้งรุนแรงเชิงโครงสร้างที่มีผลต่อวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ในสังคมและศึกษายุทธศาสตร์แห่งสันติวิธีทำให้สังคมเกิดการแปรเปลี่ยนไปสู่ทางเลือกที่ดีและพลิกโฉมทำให้สังคมไปสู่สันติภาพเชิงบวก (Positive peace)
5. **ความมั่นคงของชาติในบริบทใหม่ (3 ชั่วโมง)**
ความมั่นคงของไทยได้เปลี่ยนรูปแบบไปจากเดิมที่เน้นมิติด้านการทหารและการสู้รบเปลี่ยนแปลงไปเป็นความมั่นคงของชาติในบริบทใหม่ ที่เน้นความมั่นคงของมนุษย์เป็นสำคัญ
6. **ภาวะผู้นำในการเปลี่ยนแปลง (Empathetic Leadership) สังคมสู่สันติสุข (3 ชั่วโมง)**
องค์ความรู้เกี่ยวกับสถานะผู้นำและการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การเรียนรู้ของผู้นำต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง นอกจากนั้น เรียนรู้คุณลักษณะหลักของผู้นำแบบ Empathetic Leadership ที่เน้นการบริหารด้วยการเข้าอกเข้าใจ การยืดหยุ่นและการซื้อตรง
7. **หลักนิติธรรมในการเมืองและสังคม (3 ชั่วโมง)**
หลักนิติธรรม เป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมรัฐ สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ เพื่อบรรเทาป้องกันหรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤต เพราะสังคมจะรับรู้และเข้าใจถึงความยุติธรรม ความโปร่งใสและการมีส่วนร่วม อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข

กลุ่มวิชาที่ 2: การอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานของความแตกต่าง รวม 7 วิชา (21 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เข้าใจศาสตร์ของการอยู่ร่วมกันท่ามกลางสังคมพหุลักษณะ
2. เพื่อให้สามารถนำองค์ความรู้และวิธีการปฏิบัติของการอยู่ร่วมกันท่ามกลางความแตกต่างหลากหลาย

หัวข้อวิชา

1. ความอดกลั้นต่อความแตกต่าง (3 ชม.)

การอยู่ร่วมกันภายใต้ความแตกต่าง การยอมรับซึ่งกันและกัน **ความอดกลั้นต่อความแตกต่าง** ของผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานการณ์ความขัดแย้ง ถือเป็นรากฐานสำคัญประการหนึ่งของการแก้ไข และแปรเปลี่ยนความขัดแย้ง

2. การอยู่ร่วมกันภายใต้ความหลากหลายชาติพันธุ์อย่างสันติสุข (3 ชั่วโมง)

การอยู่ท่ามกลางความหลากหลายทางพหุวัฒนธรรมและการยอมรับความแตกต่างทางชาติพันธุ์ เป็นการเคารพในสิทธิ เสรีภาพและความมีอยู่ที่แตกต่างกัน การเรียนรู้คุณค่าของการยอมรับ ความแตกต่างทางชาติพันธุ์ การเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษาสำคัญทางชาติพันธุ์ทั้งต่างประเทศและในประเทศไทยเพื่อทบทวนสถานะความเข้าใจในชาติพันธุ์และสามารถสร้างพื้นที่ความไว้วางใจ ได้ท่ามกลางปัญหาชาติพันธุ์

3. การอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างทางศาสนา (3 ชั่วโมง)

มิติหนึ่งของความแตกต่างหลากหลายในสังคมปัจจุบัน คือ ศาสนา ซึ่งเป็นปัจจัยที่สามารถส่ง ผลบวกหรือลบต่อการอยู่ร่วมกันของสังคม การเข้าใจหลักศรัทธาและแนวทางปฏิบัติของศาสนา ระหว่างกันจึงเป็นสิ่งสำคัญของแนวทางสร้างสังคมสันติสุข

4. ความเห็นต่างของคนต่างวัย (Generation Gap) (3 ชั่วโมง)

ชุดความคิดของคนรุ่นเก่า – ชุดความคิดของคนรุ่นใหม่อาจจะทำให้เกิดความขัดแย้งเนื่องจาก ทักษะคติ ค่านิยม ความหวัง รูปแบบการทำงาน รูปแบบการดำเนินชีวิต วิธีการสื่อสารที่แตกต่างกัน จากการเรียนวิชานี้ สามารถอธิบายปรากฏการณ์ความเห็นต่างระหว่างวัยได้ และสามารถเข้าใจ และเปิดพื้นที่ของคนที่ยุติเห็นต่างวัยได้

5. เพศสภาพกับความเสมอภาค (Gender Equality) (3 ชั่วโมง)

ความเสมอภาคทางเพศเป็นหนึ่งในเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG) การเรียนรู้แนวคิด ทฤษฎีและกรณีศึกษาเกี่ยวกับความเสมอภาคทางเพศ วิเคราะห์สาเหตุความเหลื่อมล้ำกับเพศสภาพผ่านกรณีศึกษาที่น่าสนใจ

6. วิถีคิดคนเมือง กับวิถีคิดคนชนบท ความแตกต่างบนเส้นขนาน (3 ชั่วโมง)

ศึกษาปรากฏการณ์ความเป็นเมืองกับความเป็นชนบท ความแตกต่างบนความเหลื่อมล้ำทาง โครงสร้างการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม กระบวนการเข้าใจและถอดบทเรียนกรณีศึกษาความ ทำทายบนเส้นขนานที่อยู่กับสังคมมาอย่างยาวนาน

7. การลดความเหลื่อมล้ำทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของไทย (3 ชั่วโมง)

แนวทางการลดความเหลื่อมล้ำทางการเมือง โอกาสที่ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม เศรษฐกิจและสังคมไทย ตลอดจนแนวทางการจัดสรรทรัพยากรให้เกิดความเป็นธรรม ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาพื้นฐานที่ดำรงอยู่อย่างต่อเนื่องโดยนำไปสู่ประเด็นสถานการณ์ความเหลื่อมล้ำของโลก ของประเทศ และการยกตัวอย่างกรณีศึกษาที่เป็นประเด็นน่าสนใจ

กลุ่มวิชาที่ 3: เครื่องมือและทักษะในการจัดการความขัดแย้งและเสริมสร้างสังคมสันติสุข รวม 9 วิชา (42 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจเครื่องมือต่าง ๆ ที่ออกแบบมาใช้ใน การจัดการความขัดแย้งและเสริมสร้างสังคมสันติสุข
2. เพื่อให้นักศึกษาสามารถนำเครื่องมือและทักษะในการจัดการความขัดแย้งไปประยุกต์ใช้ในการป้องกัน แก้ไขปัญหาเพื่อการเสริมสร้างสันติสุขในสังคม

หัวข้อวิชา

1. **รูปแบบและเครื่องมือของการจัดการความขัดแย้งและเสริมสร้างสังคมสันติสุข (6 ชั่วโมง)**
ภาพรวมรูปแบบและเครื่องมือของการจัดการความขัดแย้งและเสริมสร้างสังคมสันติสุข เครื่องมือดังกล่าวมีหลักการ เป้าหมาย วิธีในการใช้แตกต่างกัน การเลือกเครื่องมือจำเป็นต้องพิจารณาถึงบริบทที่เหมาะสม
2. **การทำงานร่วมกับผู้ที่มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ข้อคิดและปฏิบัติ (6 ชั่วโมง)**
หลักการและแนวทางปฏิบัติ ตลอดจนข้อท้าทายในการทำงานร่วมกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการสร้างสังคมสันติสุขตามที่ตั้งไว้ ซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกลุ่มคนจำนวนมากทั้งในแนวราบและแนวตั้งจากภาคการเมือง ภาคข้าราชการ ภาควิชาการ และภาคประชาชน
3. **กระบวนการประชาเสวนาหาทางออกและฝึกปฏิบัติ (3 ชั่วโมง)**
กระบวนการทัศน์ของการประชาเสวนาหาทางออก (Public Deliberation) เป็นกระบวนการและวิธีการร่วมกันหาฉันทมติของการอยู่ร่วมกัน บนพื้นฐานของการพูดคุยปรึกษาหารือและค้นหาความต้องการที่มีร่วมกันบนพื้นฐานของประชาธิปไตยแบบปรึกษาหารือ
4. **ศาสตร์และศิลป์ในการเจรจา (Negotiation) การไกล่เกลี่ย (Mediation) และฝึกปฏิบัติ (6 ชั่วโมง)**
หลักคิดสำคัญและวิธีการจัดการกระบวนการในการเจรจาและการไกล่เกลี่ย ความเชื่อมโยงของการเจรจาและการไกล่เกลี่ย จริยธรรมของคนกลาง ปัจจัยแห่งความสำเร็จและข้อจำกัดของเครื่องมือนี้ ในการจัดการความขัดแย้งในระดับบุคคล ชุมชน และประเทศชาติ โดยสะท้อนบทเรียนจากกรณีศึกษาต่าง ๆ

5. **ปฏิบัติการไร้ความรุนแรงในฐานะยุทธวิธีแก้ไขความขัดแย้ง (3 ชั่วโมง)**
แนวคิดและลักษณะของปฏิบัติการไร้ความรุนแรงในฐานะยุทธวิธีแก้ไขความขัดแย้ง โดยพิจารณาถึงความเป็นมา พัฒนาการ และการปฏิบัติจริงในบริบทที่แตกต่างหลากหลาย ตลอดจนผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสถานการณ์ความขัดแย้ง
6. **การสื่อสารอย่างสันติ (Nonviolence Communication) (3 ชั่วโมง)**
องค์ความรู้และการฝึกปฏิบัติการสื่อสารอย่างสันติ ในองค์ประกอบสำคัญ คือ การสังเกตความรู้สึก ความต้องการ และการขอร้อง เพื่อให้เข้าใจว่าการสื่อสารมีความสำคัญอย่างมากในการพื้นที่ปฏิบัติการสันติวิธี
7. **สื่อเพื่อสันติภาพ (Peace Media) (3 ชั่วโมง)**
สื่อเพื่อสันติภาพจะนำเสนอข่าวที่ทำให้เข้าใจถึงรากเหง้า ประเด็น แรงจูงใจของความขัดแย้ง โดยไม่เน้นไปที่การนำเสนอข่าวในด้านความรุนแรงหรือสงคราม
8. **กลยุทธ์การสร้างความสมานฉันท์ เทคนิค ทักษะการเยียวยาและฟื้นคืนดี และฝึกปฏิบัติ (6 ชั่วโมง)**
การนำแนวคิด หลักการ วิธีการของกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาใช้ในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ฟื้นฟูสัมพันธ์ภาพและช่วยเหลือเยียวยา ผู้ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งทางกายและจิตใจ
9. **กระบวนการหาประเด็นร่วมกันในการทำงานวิชาการของรุ่นเพื่อสร้างสังคมสันติสุข (Peaceful Dialogue) (6 ชั่วโมง)**
หลักคิดสำคัญและวิธีการจัดกระบวนการค้นหาประเด็นตามกรอบที่สถาบันกำหนดให้ เพื่อตอบโจทย์การทำงานร่วมกัน โดยแบ่งออกเป็นช่วงการระดมสมองค้นหาและเลือกประเด็นการพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น และการสรุปฉันทามติร่วม

กลุ่มวิชาที่ 4: การศึกษาการสร้างสังคมสันติสุข: กรณีศึกษาในประเทศไทย รวม 14 วิชา (42 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ นักศึกษาเข้าใจสภาพปัญหา สาเหตุรากเหง้า และแนวทางการแก้ไขจากหลากหลายมุมมองผ่านกรณีศึกษาที่น่าสนใจ
2. เพื่อให้ นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบโดยใช้หลักการทางวิชาการมาวิเคราะห์กรณีศึกษาต่าง ๆ ที่สำคัญ เช่น กรณีศึกษาปัญหาจังหวัดชายแดนใต้ กรณีศึกษาปัญหาการเมืองไทย กรณีศึกษาปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หัวข้อวิชา

การศึกษากฎหมายการแก้ไขปัญหาสังคม การเมือง และวัฒนธรรมไทย 4 วิชา (12 ชั่วโมง)

1. **เหตุแห่งความขัดแย้งและแนวทางการสร้างความปรองดองของคนในชาติ (3 ชั่วโมง)**
สาเหตุรากเหง้าของความขัดแย้งและแนวทางการสร้างความปรองดองในชาติ โดยพิจารณาข้อเหมือนและข้อแตกต่างของผลการศึกษาจากคณะกรรมการชุดต่าง ๆ

2. **วาทกรรมประชาธิปไตย: ความคิดเห็นที่แตกต่างเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและกรณีศึกษา (3 ชั่วโมง)**
วาทกรรมประชาธิปไตยที่มีความแตกต่างกันในสังคมการเมืองไทย เพื่อทำความเข้าใจมุมมองและสาเหตุของการตีความหมายประชาธิปไตยที่แตกต่างกันดังกล่าว และแสวงหาความหมายของประชาธิปไตยไทยที่นำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคม โดยศึกษาองค์ความรู้และกรณีศึกษาความขัดแย้งทางการเมืองไทย
3. **การเมืองภาคพลเมืองในระบบประชาธิปไตยไทย (3 ชั่วโมง)**
พัฒนาการการเมืองภาคพลเมืองในระบบประชาธิปไตยของไทย เพื่อทำความเข้าใจปรากฏการณ์และพลวัตของการเมืองไทยที่มีความหลากหลายทั้งในแง่ของวิธีการและเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งตั้งแต่ พ.ศ.2540 เป็นต้นมาจนกระทั่งปัจจุบัน โดยศึกษาองค์ความรู้และกรณีศึกษาความขัดแย้งทางการเมืองไทย
4. **กระบวนการยุติธรรมในระยะเปลี่ยนผ่าน (Transitional Justice) (3 ชั่วโมง)**
หลักคิดและแนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมของกระบวนการยุติธรรมในระยะเปลี่ยนผ่านตลอดจนเงื่อนไขและปัจจัยสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการใช้กระบวนการดังกล่าว เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความสมานฉันท์ในสังคม โดยพิจารณาจากบทเรียนในพื้นที่ขัดแย้งรุนแรงต่าง ๆ และกรณีศึกษาความขัดแย้งทางการเมืองไทย

การศึกษาศาสตร์ศึกษาศาสตร์การแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ 5 วิชา (15 ชั่วโมง)

1. **การธำรงรักษาวินัยวัฒนธรรมจังหวัดชายแดนใต้ (3 ชั่วโมง)**
การธำรงรักษามรดกที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และมรดกทางวัฒนธรรมในพื้นที่ พื้นถิ่นของจังหวัดชายแดนใต้ที่มีมายาวนาน ให้เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในพื้นที่ โดยผ่านมุมมองมิติทางเศรษฐศาสตร์ มิติทางวัฒนธรรม และมิติทางการเมือง
2. **อัตลักษณ์กับรูปแบบการปกครองในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ (3 ชั่วโมง)**
ความเชื่อมโยงและนัยสำคัญของอัตลักษณ์กับการบริหารปกครองท้องถิ่นในสถานการณ์ความขัดแย้ง เพื่อเรียนรู้การอยู่ร่วมกันบนความแตกต่าง โดยพิจารณาในมิติการบริหารปกครองที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์และวิถีวัฒนธรรมในจังหวัดชายแดนใต้
3. **การสร้างกระบวนการสันติภาพในจังหวัดชายแดนใต้ (3 ชั่วโมง)**
กระบวนการสร้างสันติภาพ (Peacebuilding) ในจังหวัดชายแดนใต้เป็นกระบวนการลดความรุนแรงเชิงกายภาพและทางโครงสร้างและสร้างพื้นที่สันติภาพให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง การศึกษาเหตุปัจจัยการขับเคลื่อนของกระบวนการตั้งแต่ต้นจนปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่ทำให้การขับเคลื่อนกระบวนการสันติภาพในจังหวัดชายแดนใต้
4. **ภาคประชาสังคมกับการสร้างสันติภาพในจังหวัดชายแดนใต้ (3 ชั่วโมง)**
ภาคประชาสังคมมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการสร้างสันติภาพในจังหวัดชายแดนใต้ โดยทำหน้าที่เชื่อมต่อ ประสานระหว่างผู้มีอำนาจตัดสินใจและชุมชน

5. การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ในบริบทใหม่ (3 ชั่วโมง)

การพัฒนาที่เน้นการเข้าใจถึงกระบวนการพัฒนาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ที่สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมของคนในพื้นที่ เช่น วิถีศาสนา และวิถีวัฒนธรรม เป็นสิ่งสำคัญ ผ่านการศึกษา การบริหารนโยบายและการพัฒนาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ภายใต้บริบทปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

กรณีศึกษาการพัฒนาและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 5 วิชา (15 ชั่วโมง)

1. **หลักสิทธิมนุษยชนในเรื่องสิ่งแวดล้อมและหลักคิดเรื่องสิทธิชุมชนตามรัฐธรรมนูญ (3 ชั่วโมง)**
หลักการสิทธิมนุษยชนในประเด็นทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับสากลและระดับประเทศ เช่น สิทธิในการมีชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี สิทธิในการมีส่วนร่วม ด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น รวมไปถึงจนถึงหลักสิทธิชุมชนตามรัฐธรรมนูญที่มักจะเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นสิ่งแวดล้อมเสมอมา
2. **สิทธิชุมชนกับการพัฒนาและกรณีศึกษา (3 ชั่วโมง)**
ศึกษาเรื่องสิทธิชุมชนเพื่อให้เห็นเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรของชุมชนภายใต้อัตลักษณ์และประเพณีท้องถิ่น ในขณะเดียวกันต้องเผชิญกับการพัฒนาประเทศในรูปแบบต่าง ๆ โดยผ่านกรณีศึกษา ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าสิทธิชุมชนช่วยในการลดทอนความเหลื่อมล้ำจากการบริหารทรัพยากรที่ไม่เป็นธรรมโดยใช้แนวทางสันติวิธี
3. **การพัฒนาและการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและกรณีศึกษา (3 ชั่วโมง)**
การพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม โดยใช้กระบวนการสันติวิธีตั้งแต่ต้นน้ำ จนกระทั่งปลายน้ำ การเรียนรู้ผ่านมุมมองทุกภาคฝ่าย ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและประชาชนที่ได้รับผลกระทบ
4. **การจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกรณีศึกษา (3 ชั่วโมง)**
ศึกษาจากกรณีศึกษาในแนวทางที่เป็นรูปธรรม และอุปสรรคของการจัดการความขัดแย้งในฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในสังคมไทย เช่น กรณีโรงไฟฟ้าจะนะ กรณีการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ การบริหารจัดการฝุ่น PM 2.5 เป็นต้น
5. **กรณีศึกษาระบบนิเวศกับสันติภาพ (3 ชั่วโมง)**
ภัยคุกคามต่อสันติภาพในโลกมีหลายด้านไม่เพียงแต่ด้านสงครามเท่านั้น แต่ยังรวมถึงความไม่มั่นคงทางอาหาร ความเสี่ยงด้านน้ำ ภัยธรรมชาติในรูปแบบต่าง ๆ และการเติบโตของประชากร

กลุ่มวิชาที่ 5: การศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการสันติภาพในต่างประเทศ รวม 8 วิชา (27 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเรียนรู้ตัวอย่างประสบการณ์การสร้างสังคมสันติสุขและกระบวนการสร้างความปรองดองในต่างประเทศ
2. เพื่อถอดบทเรียนประสบการณ์การสร้างสังคมสันติสุขและกระบวนการสร้างความปรองดองในต่างประเทศและนำมาปรับใช้กับการเสริมสร้างสังคมสันติสุขในประเทศไทย

หัวข้อวิชา

1. **กรณีศึกษากระบวนการสร้างความปรองดอง ใน 10 ประเทศ** (งานวิจัยสถาบันพระปกเกล้า) (6 ชั่วโมง)
ถอดบทเรียนการเรียนรู้กระบวนการสร้างความปรองดองจากกรณีศึกษาในต่างประเทศ 10 ประเทศ ที่มีความขัดแย้งทางการเมือง ความขัดแย้งจากความเหลื่อมล้ำ และความขัดแย้งด้านอัตลักษณ์
2. **กระบวนการสันติภาพ (Peace Process): ประสบการณ์จากต่างประเทศ** (3 ชั่วโมง)
ความหมายและความสำคัญของกระบวนการสันติภาพในฐานะที่เป็นกระบวนการแสวงหาทางออกจากสถานการณ์ความขัดแย้งรุนแรงที่ยืดเยื้อ (Protracted Conflict) โดยพิจารณาประสบการณ์จากต่างประเทศ เพื่อเรียนรู้บทเรียน ปัจจัยแห่งความสำเร็จและล้มเหลวในพื้นที่ต่าง ๆ
3. **กรณีศึกษาการจัดการความขัดแย้งและความมั่นคง ในรัสเซียและยูเครน** (3 ชั่วโมง)
กระบวนการเรียนรู้การจัดการความขัดแย้งและความมั่นคงจากประสบการณ์ของประเทศรัสเซียและยูเครน และสามารถประยุกต์ใช้กับปรากฏการณ์ความขัดแย้งในสังคมไทยได้
4. **กรณีศึกษาการจัดการความขัดแย้งด้านสังคม วัฒนธรรมในตะวันออกกลาง** (3 ชั่วโมง)
กระบวนการเรียนรู้การจัดการความขัดแย้งด้านสังคม วัฒนธรรมและความรุนแรงสุดขั้วในตะวันออกกลาง และสามารถประยุกต์ใช้กับปรากฏการณ์ความขัดแย้งในสังคมไทยได้
5. **กรณีศึกษาประวัติศาสตร์ความขัดแย้งกรณีไอร์แลนด์เหนือ** (3 ชั่วโมง)
กระบวนการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ความขัดแย้งและการสร้างสันติภาพในไอร์แลนด์เหนือ และสามารถประยุกต์ใช้กับปรากฏการณ์ความขัดแย้งในสังคมไทยได้
6. **กรณีศึกษาประวัติศาสตร์ความขัดแย้งในเมียนมาร์** (3 ชั่วโมง)
กระบวนการเรียนรู้การจัดการความขัดแย้งจากประสบการณ์ของประเทศเมียนมาร์และสามารถประยุกต์ใช้กับปรากฏการณ์ความขัดแย้งในสังคมไทยได้
7. **กรณีศึกษาประวัติศาสตร์ความขัดแย้งในอาเจห์ ประเทศอินโดนีเซีย** (3 ชั่วโมง)
กระบวนการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ความขัดแย้งและการสร้างสันติภาพในจังหวัดอาเจห์ ประเทศอินโดนีเซียและสามารถ ประยุกต์ใช้กับปรากฏการณ์ความขัดแย้งในสังคมไทยได้
8. **กรณีศึกษาบทบาทของจีนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้** (3 ชั่วโมง)
กระบวนการเรียนรู้บทบาทของจีนในด้านการสร้างความร่วมมือและความท้าทายในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

กลุ่มวิชาที่ 6: การคิดเชิงวิพากษ์เพื่อการเปลี่ยนแปลงสังคม (Critical issues) รวม 7 วิชา (21 ชั่วโมง)
วัตถุประสงค์

เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประเด็นปัญหาสำคัญที่อยู่ในความสนใจของสังคมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

หัวข้อวิชา

1. ประเด็นสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต
2. ประเด็นสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต
3. ประเด็นสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต
4. ประเด็นสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต
5. ประเด็นสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต
6. ประเด็นสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต
7. ประเด็นสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต